

hvilke Svar der vilde indgaa. Forholdet er jo dette, at det er et Offer, der gøres af Landet til Fordel for en bedre Ordning af en Købstadjurisdiktion, og man vilde derfor ventelig hverken i Aamtsraadet eller de paagældende Sogneraad møde Begejstring for eller Anbefaling af det her omhandlede Forslag. Men jeg tror paa den anden Side ogsaa, at man kunde sige sig selv, at Indvendingerne imod Forslaget ikke vilde være af nogen væsentlig Betydning. Hvad angaar Sogneraadene, er det allerede i Bemærkningerne til Lovforslaget oplyst, hvorledes de paagældende Sognes Stilling i det hele taget vil blive. Forholdene ere saa ualmindelig gunstige her, at det ikke bliver til nogen væsentlig Skade for Befolkningen, at Embedet nedlægges. Der er nemlig, som anført i Bemærkningerne, den særlige Omstændighed til Stede, at Halvdelen af Herredet vedbliver at have sit Jurisdiktionssted i Aarhus, og at det ikke vil blive besværligere for den anden Halvdel at komme til det ny Jurisdiktionssted, ja, at det endog for adskillige af Sognenes Vedkommende vil komme til at ligge dem nærmere. Forbindelsesvejene ere derhos lige saa gode til det ene Sted som til det andet, og jeg kan derfor ikke indse, at der fra Sogneraadens Side kan være stort at indvende mod Delingen. Ganske vist vil man fra disse Sognes Beboere høre den Indvending, at de faa deres Jurisdiktionssted et andet Sted, end hvor de have deres Forretningsforbindelser; men det er dog et Moment, som man ikke kan tillægge nogen afgørende Betydning. Dette Ting har i hvert Fald ikke gjort det, da det i Foraaret vedtog Lovforslaget om en eventuel Nedlæggelse af Embedet paa Fanø, hvad der jo vil medføre betydelig større Besværligheder for Befolkningen end Nedlæggelsen i det her foreliggende Tilfælde. Det, at den enkelte Beboer skal møde i Retten, hører til saa sjældne Ting, at Jurisdiktionsforandringen i Virkeligheden — i det mindste efter min Opfattelse — ikke har den Betydning, man vil tillægge den. At man har sit Jurisdiktionssted i den Købstad, hvor man har sine Forretninger, kan ganske vist i enkelte Tilfælde have sin Betydning, men man er ikke selv Herre over, naar man skal møde i Retten, og det er kun i faa Tilfælde, at det kan medføre Ulemper. Derfor tror jeg ikke, at man vil tillægge denne Indvending fra Sogneraadene nogen væsentlig Betydning. Hvad Aamtsraadet angaar, vilde det antagelig væsentlig henholde sig til Sogneraadens Udtalelser og heller ikke anbefale Forslaget.

Skulde imidlertid Udvalget, uanset at Forholdet er saa let overskueligt, ønske at faa Udtalelser fra Aamtsraad og Sogneraadene, skal jeg søge hurtigt mulig at indhente dem, idet jeg saa maa anmode Amtmanden i Aarhus Amt om at afholde ekstraordinært Aamtsraadmøde. Jeg tror imidlertid, at i det hele og store kan man tage Lovforslaget, som det er. Et andet Spørgsmaal er, om Delingen just skal foregaa saaledes, som den er foreslaaet. I saa Henseende skal jeg kun anføre, at den foreslaaede Deling er den, som Amtmanden, der maa antages at kende Forholdene, har indstillet, og antagelige Grunde ere ogsaa anførte derfor i Bemærkningerne, men det hører for øvrigt til den Slags Ting, hvorom man kan forhandle i Udvalget.

Naar den første ærede Taler henviste til den Skade, Jurisdiktionsforandringen vilde tilføje Aarhus, og det store Tab, det vilde føre med sig, at 6,000 Mennesker bleve dragne fra Aarhus, tror jeg dog ikke, at det forholder sig saaledes. Jeg tror ikke, at Folk, der have deres Forretningsforbindelser i Aarhus, opgive disse, fordi Jurisdiktionsstedet bliver flyttet et andet Sted hen. Det forekommer mig i det hele, at det er noget smaamt af det ærede Medlem at se saaledes paa Aarhus; jeg antager heller ikke, at det ærede Medlem gør det til daglig Brug. Naar det ærede Medlem ellers taler om Aarhus, antager jeg, at han vil gøre som Aarhusianerne gøre i Almindelighed, nemlig fremhæve hvilken Fremskridtsby Aarhus er, hvilken stor Udvikling den har haft, og hvilke store Formaal denne By er i Stand til at sætte sig. Forholdet er nemlig det, at Aarhus ikke alene regner med det nærmeste Opland og de forholdsvis faa Tusinder, der bo i Nærheden af Byen, men ved Spøngsmaalet om Opland regner paa lignende Maade som Kjøbenhavn, om end i mindre Maalestok, idet Byen regner, om ikke hele Landet, saa dog en stor Del af Landet, nemlig Jylland, for sit Opland. Det blev ved en tidligere Forhandling i denne Samling fremdraget af et æret Medlem, hvilken Rolle Aarhus spiller som Jyllands Hovedstad. Jeg tror derfor ikke, at man kan tillægge den omtalte Indvending nogen stor Betydning. I hvert Fald bør man ikke, naar det gælder et saa vigtigt Spørgsmaal som Delingen af Retsbetjentembedet i Aarhus, lægge Vægten paa de smaa Ulemper, som kunne følge dermed, og navnlig bør man allermindst gøre dette fra Aarhus' Side, naar Ordningen kan blive en Løfttestang